

DIRECTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unirea

REDACTOR
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Mai multă promptitudine!

(+). Bisericii noastre și slujitorilor ei i-s'au făcut nedreptăți și i-se vor mai face. Cu acum și ca'n totdeauna. N'am fi ai lui Hristos dacă nu ne-ar privi cuvântul: „In lume scârbe veți avea”... Asta o știm. Și dovada că suntem de partea celor aleși — pătimirile ce avem de îndurat chiar și dela cei de-un sânge și de o limbă; dela „căseni”, cum se exprimă Scriptura — ne slujește spre mângâiere și sfântă mândrie. Totodată trebuie să șocotim însă a ne fi îndreptat nouă și celalalt cuvânt din seara cinei celei de taină: „Îndrăzniți, eu am biruit lumea”. Și, întemeiați pe acest îndemn al Împăratului Hristos, să și avem în toată vremea cel puțin îndrăzneala de a apăra, prompt și fără șovăială, drepturile sfinte ale Bisericii și ale noastre, și de a face față, demn și dărz, oricui s'ar atinge de aceste drepturi.

Prilejurile n'au lipsit și nu vor lipsi. Faimosul proiect de lege al cultelor e încă în amintirea tuturor. Și altele destule, chiar și numai din trecutul apropiat. Iar dintre mizeriile dela ordinea zilei pomenim numai două: suspendarea „Unirii” și reșinerile nedrepte de salariu. Jigniri odioase amândouă și cari nu privesc numai pe cei loviți în chip păcătos. — Ei bine! Oare a fost reacția celor puși, fie și numai indirect, în chestie? Foarte bărbătească ieșire, cu telegrama de protest la ministerul cu uzul, a fraților dela Târgu-Mureș. Apoi rândurile de îndreptățită îndignare ale păr. V. Kusu în „România Nouă”; o scrisoare de solidarizare a preoțimeii din tractul Reghin și o „moțiune de admirație și indemn” a preoțimeii din tractul Sibiu. Incurajări particulare, la timp și postume, câte vrei. Atât. Cauza reșinerii nedrepte de salariu n'a trezit nici ea rezistența masivă și colectivă ce s'ar fi căzut. S'a scris la această gazetă în legătură cu două cazuri ce i-au fost aduse la cunoștință, ca să se capete la redacție o scrisoare a unui frate direct interesat în cauză și el, fiindcă i-se făcuse aceeași nedreptate — cu luni în urma celor relatate în coloanete „Unirii”. Asta mai de grabă ca un reproș redacției că nu s'a sesizat și de acest caz.

Dar bine: cum era să se sesizeze redacția „Unirii”, dacă nici cel lovit nu și-a deschis gura până când n'a aflat, pe calea știută, că mai sunt și alții, proaspet de tot, în aceeași osândă? Aici e vina cea mare a noastră: ne trezim târziu. Și chiar și atunci suntem zăbavnici; acționăm izolat și fără precizie. Lucru, care nu-i îngăduie să mai rămânăscă. Fiindcă cei cari ne atacă operează prompt, sistematic și în căldășie bine încheată.

Unul pentru toți și toți pentru unul! Asta trebuie să ne fie deviza. Și în acest semn vom învinge, de s'ar întovărăși cei ce ne voiesc nouă rele chiar și cu puterile întunerecului. Pentru că lupta noastră e dreaptă și sfântă. Însă cei ce sufăr trebuie să simtă că nu sunt singuri și să aibă siguranța că sunt gata și alții — toți cei de-un gând și de o convingere cu ei — să împărțiască aceeași soartă, dacă așa vor cere riscurile solidarității. Cu tactica lui: „El privește” ne dăm de răpă. Azi el, mâine tu, poimâine eu. Așa-i legea realităților. Și cei ce nu vreau să înțeleagă acest adevăr — fie mici, fie mari — sunt piedeci în calea înaintării spre mai bine și dușmani ai cauzelor în cari i-a plasat un ceas rău. Nădăjduim însă în trezvie. În această privință gestul frumos al clericului Felician Soran, despre care se scrie altă parte a numărului de față, e o indicație îmbucurătoare. Ca și celelalte, pomenite mai sus. Și cari nu încapă îndoială că vor întâmpina în telegere, vor avea răsunet prelung și vor găsi, cu prilejuri asemuitoare, tot mai mulți imitatori!

Situație clară

— Marea ofensivă ortodoxă anunțată oficial în congresul Forului —

(—). Întâmplarea a făcut că cele două congrese, al Agru-lui și al „Fraților Ortodoxe Române”, s'au ținut deodată, în aceleași două zile de Noemvrie. Amândouă la granița apuseană. În vreme ce Agru sfătula și se ruga la Satu-mare, For-ul se războia la Oradea.

Coincidența aceasta nu e fără însemnătate. Desfășurându-se paralel, cele două adunări nu s'au putut influența una pe alta. Au reprezentat deci, fiecare, spontan și obiectiv, starea de spirit a elitei celor două biserici românești, preocupările ei și atitudinea în fața problemelor pe care le socotea de imediată actualitate. Nu va fi, prin urmare, lipsit de interes, să le privim puțin mai de aproape, din acest punct de vedere.

Cunoscătorii raporturilor dintre cele două Biserici românești din Ardeal vor avea, de sigur, o mică desiluzie. Nimic nou. Situația se înfățișează așa cum o știa și cum o arată, de atâția ani de zile, „Unirea”. — Totuși importanța momentului nu poate fi tăgăduită. Cele două congrese însemnează o mare clarificare și o categorică situare pe poziții precise, de ambele părți. Până acuma se mai căuta o învăluire și o ascundere a realității după paravanul vorbelor și declarațiilor. Acuma s'a spus lucrurilor, bărbătește, pe nume. — Fără îndoială, e mult mai bine așa.

Problema centrală, absolut dominantă, în congresul For-ului a fost cea cunoscută, cea care a preocupat For-ul aproape exclusiv dela întemeierea lui până astăzi: catolicismul și, în deosebi, Biserica românească unită. Și atitudinea For-ului a rămas cea veche: ostilitate ireductibilă. Dacă astă dată cuvintele întrebunțate au fost ceva mai îngrijite, cu atât mai categoric și mai limpede s'a precizat tendința de fond. Ea se prezintă în lumină isbitoare atât în raportul general al comitetului, cât și în cuvântările ce s'au ținut, și în moțiunea care s'a votat la sfârșit. Iată două, cele mai caracteristice, din cele zece puncte ale acestei moțiuni:

3. (For-ul) își reînnoiește convingerea profundă că primejdiile ce amenință viitorul neamului românesc și desbinările ce se accentuează tot mai mult pe urma uneltirilor habsburgice dela 1700, cer în mod imperios consolidarea unității naționale, prin readucerea la legea românească a celor care în mod silnic au fost îndepărtați...

7. Dă alarma față de acțiunile tot mai îndrăznețe și mai numeroase a Vaticanului, de a-și supune România printr-un prozelitism catolic agresiv și desnaționalizant, ce nu poate fi stăvilit decât denunțând imediat concordatul din 1928 și acordul din 1932.

Așa dară, pornind dela chestiunea ultimă, For-ul este alarmat. Primejdia prozelitismului catolic e mare. Incomparabil mai mare decât a sectelor, despre care, totuși, congresul e nevoit să constate, în treacăt, că e o plagă care

„Își întinde mrejele otrăvite și în clasa cultă!” Asta nu-i înspăimântă însă grozav pe frați. Groza lor este catolicismul, care are, în concordat, o „fortăreață redutabilă, cu un stat major agresiv, ce-și mobilizează ostașii fanatici contra statului românesc și a credinței pe care se reazimă de veacuri unitatea lui sufletească”. — Pericolul este, într'adevăr, mare. Raportul general ne arată această „agresiune catolică” în plină desfășurare. Vizita prin Transilvania a nunșului papal Andrea Cassulo. Idem a Cardinalului Zisserant. Acesta a și spus lucrurile limpede, pe peronul gării din Oradea: „Pentru a ajunge la mult dorita unitate religioasă, toți catolicii, în deosebi clerul, trebuie să exceleze prin virtuți și credință”. „Este limpede — tălmăcește imediat sensul acestei declarații de război raportul general — *România ortodoxă trebuie să devină catolică!*” — Absolut clar și concludent: Cardinalul cere credințioșilor uniți și clerului să exceleze prin virtuți și credință. Se poate o mai grozavă primejdie pentru neamul românesc? Se poate un mai teribil atac la adresa ortodoxiei noastre? Auzi tu: virtuți și credință! Într'adevăr, agresiunea și prozelitismul catolic sunt de-o îndrăzneală fără margini!

N'aveți decât să mai întregiți lista îndrăznelilor antiromânești cu împrejurarea că s'a sporit la 32 numărul bursei pe care le dă Papa pentru tinerii uniți cari studiază teologia la Roma și că „Papa a hotărât să înființeze și o facultate teologică pe lângă universitatea din București” — (nu dle Matei, situația e și mai gravă: acest lucru nu l-a hotărât Papa, ci e decretat într-o lege a fraților românești, care va și face această școală, în interes românesc!) — pentru ca să găsiți perfect îndreptățită concluzia raportului general: „Suntem puși deci în fața unei vaste agresiuni catolice... De aceea asociația noastră sună goarna mobilizării ortodoxe!”

„Nu ne gândim o clipă — ne asigură binevoitor Forul — să atacăm poziții legitime ale altora și cu atât mai puțin ale uniților...” Atâta doar, că ei *trebuesc neapărat readuși la legea strămoșească*, așa cum spune moțiunea. Incolo, vor avea bună pace! Iată celalalt obiectiv al marelui „ofensiv” care pornește după goarnea Forului: desființarea uniților. Nu de către For, ori de biserica ortodoxă. Contrații își dau seama că nu au ei această putere. Nici să ne câștige prin virtuți și credință, prin armele duhului și ale convingerii, nu se gândesc, Doamne ferește! O reclamă imperios consolidarea sufletească a neamului! Deci, în interes național, uniții *trebuesc readuși la legea românească*. Prin și cu puterea națiunii, de sigur. Hristos cu marea lui dorință de a

vedea pe toți una, o singură turmă și un singur păstor, toți mărturisind aceeași credință și înaintând în virtuți — toate acestea sunt povești pentru copii. For-ul nu se oprește la astfel de naivități. Uniți să fie readuși, ce mai tura-vura, prin puterea de Stat. Simplu, expeditiv și .. creștinește! Ceeace s'a făcut prin înființarea episcopiei ortodoxe a Maramureșului, salutată cu mare bucurie de către congres, este un început care va trebui continuat.

În rezumat: For-ul decretează „mobilizarea generală” și începe marea ofensivă împotriva catolicismului și pentru „readucerea” la ortodoxie a uniților. Motivarea acestei porniri de război este evident trasă de păr. „Agresiunea” catolică ca și „interesul național” așa cum îl înțelege ortodoxia bătaioasă, sunt pretexte lipsite de orice consistență. Știe doar lumea de bună credință că îndemnul la virtute și credință, dat de Card. Tisserant, nu poate fi un pericol național, ci chiar dimpotrivă, urmarea lui e o mare datorie, și patriotică și creștinească, în zilele de disoluție morală cari primejdiesc sănătatea popoarelor ca și întreaga civilizație creștină. Este împedecă lăzări că, în mijlocul acestor văltoiri generale, neamul nostru are nevoie de pace și de colaborarea frățească a tuturor celor buni, pentru salvarea marelui nostru creștin, care este comună uniților și ortodoxilor. Războiul confesional, pe care Forul îl recunoaște și îl declară acum și oficial, după ce până acuma l-a ascuns sub vălul declarațiilor de pace și frăție, este cea mai mare calamitate națională. Forul și ortodoxia îl au pe suflet. Frumos cel puțin atât, că deacum își asumă pe față și toate răspunderile pentru provocarea lui.

În ce privește Agru, nu mai trebuie să stăruim. Din darea de seamă amănunțită, publicată în numărul nostru trecut, se vede limpede drumul pe care merge. Își dă seama de greutatea și pericolul ce stă în față. Regretă și detestă lupta fratricidă. Știe că sfârșirile urii sunt prăpastii în viața neamului. Ar dori muncă de zidire sufletească, și colaborare frățească cu toți cei buni. — Dar nu poate fi trădător al credinței și convingerilor sale. Acceptă cu bărbăție lupta, a cărei răspundere o

au în întregime alții. Și-a ales și armele. Toate născute din credință, din spiritul evangheliei. De-acum le va pune în acțiune. Nu va mai tolera nedreptatea, calumnia, falsificarea și otrăvirea sufletelor. Va reacționa prompt la atacuri. În urmă: Dreptatea va birui!

Noul guvern. După refuzul d. Mihalache de a forma guvernul în colaborare cu d. Valda-Voevod, a fost încredințat d. G. Tătărescu să alcătuiască noul guvern. Fostul premier și noul însărcinat, după ce a fost refuzat atât de d. Gr. Iulian cât și de d. Gh. Brătianu, ajungând la înțelegere de guvernământ cu d. Iorga și la încheierea unui acord electoral cu d. Valda, a prezentat Suveranului lista noului cabinet, care a și primit apoi aprobarea regală. Și e compus precum urmează:

Dr. C. Angelescu, la Departamentul Educației naționale;

I. Inculeț, la Departamentul Lucrărilor Publice și Comunicațiilor;

Victor Antonescu, la Departamentul Afacerilor Străine;

I. Nistor, Ministrul Muncii;

V. P. Sasu, la Departamentul Justiției;

Richard Franasovici, la Departamentul Internelor;

Gh. Ionescu-Sisești, la Departamentul Agriculturii și Domeniilor;

Dr. Valeriu Pop, Ministru Secretar de Stat;

Dr. I. Costinescu, la Departamentul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale;

Victor Iamandi, la Departamentul Cultelor și Artelor;

I. Manolescu-Strunga, Ministru Secretar de Stat;

Mircea Cancicow, la Departamentul Finanțelor;

Mihail Negură, Ministrul Cooperăției cu atribuțiunile acordate prin Decretul Regal No. 2008 din 31 August 1936;

Inginer Radu Irimescu, la Departamentul Aerului și Marinei;

General de Divizie Adjutant, Constantin Ilasievici, la Departamentul Apărării naționale;

Ion Bujolu, la Departamentul Industriei și Comerțului.

S'au numit și 11 subsecretari de stat. Și anume: **Victor Bădulescu**, pe lângă Departamentul Afacerilor Străine; **Aurelian Bentolu**, pe lângă Departamentul Justiției; **R. Portocală**, pe lângă Departamentul Internelor; **Mihail Berceanu**, pe lângă Departamentul Industriei și Comerțului; **Tiberiu Moșolu**, pe lângă Departamentul Agriculturii și Domeniilor; **Dumitru Alimnișteanu**, pe lângă Departamentul Finanțelor; **Prof. Florian Ștefănescu-Goangă**, pe lângă Departamentul Educației Naționale; **General Alexandru Gladz**, pe lângă Departamentul Apărării Naționale; **General Gabriel Marinescu**, pe lângă Departamentul Internelor; **General Paul Teodorescu**, pe lângă Departamentul Apărării Naționale; **Doctor Petre Topa**, pe lângă Ministerul Muncii.

Membrii actualului guvern au depus jurământul în fața Maj. Sale seara, la ora 10, în 17 Noembrie c. Cu acel prilej Suveranul, răspunzând cuvântului d. Tătărescu, a zis între altele: „Cuvintele sunt inutile în această seară. Fac urarea ca programul, așa cum l-ați schițat, împreună cu sprijinele pe care vă rezumați, cu ajutorul lui Dumnezeu, să vă facă să îndepliniți gândurile bune pe care le aveți. — Așa să vă ajute Dumnezeu!” — Amin!

Prin copii la inima părinților

— Organizarea instrucțiunii catehetice —

Titlu cam îndrăzneț. Și mai îndrăzneț vor părea mijloacele propuse. Mai ales, că cel ce scrie rândurile acestea nu e nici șef de serviciu adm. bisericesc și'n prezent nu face nici pastorație. De altă parte nu încerc prin floricele de stil să câștig bunăvoința cititorilor. Cu atât mai puțin nu pot aștepta un răspuns binevoitor, ca să nu-l zic critică, din partea aceluia, cari au scris în direcția aceasta, ori vor mai avea de spus câte ceva.

Dacă pe lângă toate acestea, totuși scriu, cred, că e o datorință elementară a fiecărui creștin, și mai ales preot, să propună vreo soluție, ce ar putea evita dezastrul țării noastre. Notez faptul, că mărimea primejdiei e în raport drept proporțional cu orizontul ce-l are

□ □ Foiața „Unirii” □ □

Două tipuri omenești

După ce am privit în trecut icoana omului pe care l-am numit „comun”, nu va fi neofolosit să cercetăm tot așa în trecut icoana omului pe care să-l numim „evangelic”. Adecă a omului care umblă în calea desăvârșirii — nu zic desăvârșit, căci om desăvârșit în lume nu este — cu alte cuvinte, să contemplăm puțin omul așa cum îl vrea Dumnezeu, cum l-a avut el în minte atunci când l-a creat și cum îl propune Evanghelia lui Hristos.

Mântuitorul **Isus Hristos**, care a venit în lume ca să ridice pe om la frumusețea cea dintâi, îndeamnă pe oameni să tindă spre o cât mai mare desăvârșire, ca să se apropie cât mai mult de Tatăl din ceruri (Matei, 5, 48); iar s. **Pavel** în epistola către Coloseni (3, 14) zice, că legătura desăvârșirii este „iubirea”.

Sfântul apostol **Pavel**, în epistola I către Corinteni (13, 1—3) zice că omul fără de iubire este o nimică, chiar și dacă ar vorbi toate limbile omenești și îngerești. Este ca o aramă sunătoare care a produs sunet când a fost lovită, dar încolo tot mută și rece a rămas. De ar avea chiar darul profeției, adecă de a cunoaște tainele viitorului; de ar poseda tainele tuturor științelor, și de ar avea chiar și credința aceea care strămută muntele, fără de

iubire tot nimic ar fi omul. Adecă tot flința bizară și ridicolă, cum a numit-o Gioia. Și dacă din ambiție omenească, omul și-ar împărți toată averea săracilor, sau chiar și-ar da trupul să-l ardă, aceste fapte nu-l vor fi de nici un folos fără de iubire, zice sfântul **Pavel** la locul citat.

Dar oare ce este această iubire, pe care atâtă o recomandă Apostolul neamurilor, și fără de care omul nu poate umbla în calea desăvârșirii?

Sf. **Pavel**, în epistola amintită (13, 4—8) ne arată câteva efecte ale iubirei, zicând: Iubirea este îndelung răbdătoare, milostivă, nu plămulește, nu se îndărătnicește, nu se trufește, nu se poartă cu necuviință, nu cantă ale sale, nu se întărește, nu gândește răul, nu se bucură de nedreptate, se bucură de adevăr, toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă.

Apostolul neamurilor nici nu ne dă o definiție a iubirii, nici nu ne înșiră toate efectele ei, ci amintește numai acelea cari erau cam uitate de Corinteni, sau opusele lucrărilor pe cari le săvârșeau ei, vrând să-le arate cât erau de departe de desăvârșirea evanghelică, deoarece între ei nu se vedeau efectele iubirii creștinești, ci tocmai contrarul.

Este greu a da iubirii o definiție justă și adecvată. Marele teolog Sf. **Toma de Aquino** (Secunda secundae, Quaestio XXIII) își pune întrebarea: dacă iubirea este prietenie, crea-

tură, virtute specială, sau dacă poate exista fără de ea vre-o altă virtute, sau dacă este forma tuturor virtuților? Dar nu-l dă definițiunea.

Eu cred că iubirea se poate numai descrie. Veți putea adecă răspunde mai ușor la întrebarea: Ce înseamnă a iubi? decât la: ce e iubirea? Răspunsul la întrebarea „Ce înseamnă a iubi?” îl putem culege din Sfânta Scriptură, atât a Vechiului cât și a Noului Testament, și anume: A iubi înseamnă a dori cuiva tot ce-ți dorești ție și ce-ți dorește el însuși.

Conform acestei descrieri, față de flințele iraționale și neinsuflețite nu poate fi vorba de iubire, ci numai de o bucurie sau desfătare în ele. Numai în sens impropriu poate cineva să zică că iubește un animal, natura, muzica, marea, o mâncare, etc.

Această descriere a iubirii se cuprinde în propozițiile din **Evanghelia** (Matei, 7, 12; și **Lucas**, 6, 31): Cum vreți să vă faceți vouă oamenii, faceți și voi lor asemenea. Precum și în cea negativă din **Vechiul Testament** (**Tobia**, 4, 16): Ce ție nu-ți place, altuia nu face.

Sub numele de „civilizație”, omul lui **Melchior Gioia** și al zilelor noastre, cultiva cea mai frumoasă sălbătăcie. El numește incult, necivilizat, primitiv și sălbăteac pe negrul din Africa centrală sau din vre-o insulă oarecare din Oceanul, care pentru a răzbiuna vătămirea adusă vre-unuia din șefii săi, se înarmează cu

cineva, bazat pe cunoștințe temelnice și dragoste curată. Și de aceea și eu cred, că timpul suprem să trecem la fapte și'n direcția aceasta.

Necunoscând mai deaproape planul de acțiune al comisiei generale catinetice, decât din cele scrise în jurnale, se poate întâmpla ca unele din cele scrise aci să se pară, că au fost intenționate a se pune în aplicare și din partea acelei comisii. În expunerea metodei mă folosesc de organizarea cercurilor învățătoresci și alte instituții din străinătate, cari activează pe teren catinetic.

Mai greu de organizat e catehizarea adulților, unde nu se poate face un plan detaliat și unitar.

Mă restrâng deocamdată la școala primară. Factorii, cari contribuie la succesul instrucțiunii catinetice sunt: 1) catinetul, 2) manualele, 3) metoda, 4) locul și timpul instrucțiunii catinetice și 5) controlul.

Catinetul e preotul local și nu învățătorul. Despre preot presupunem, că oricât i-s'ar părea de ingrătă misiunea aceasta, totuși sperăm, că nu-i va fi scăzut total zelul profesesc, ce să nu găsiască atâta energie, spre a intra cu dragoste în inimile celor mici. Deaceia nu va lipsi niciodată dela orele de religie, în care va ajunge în contact cu lumea acestor mici și nevinovați ștregari. Sentinți între orice împrejurări, voloși chiar și'n mijlocul necazurilor și durerilor Parurea surăzătorii, încât zimbetu, lor nevinovat ne învlorează chiar pe noi cei mari.

Conveniri sociale, afaceri la oraș, adunări politice sau că „nu mă simt așa bine“, nu prea sunt motive suficiente, pentru cari să ne scuze aceste ființe mitite. Înaintea acestora trebuie justificată orice absență a noastră, la proxima întâlnire cu ei. Ar fi bine, dacă știm înainte, să-i prevenim pe copii și să-le spunem, că în cutare zi, fiind constrâns a lipsi pentru înmormântare, îngrăjirea unui bolnav greu, o călătorie, ce nu se poate amâna, etc., finem ora de religie mai de vreme, sau mai târziu, ori altădată, sau o va suplini cutare domn învățător, etc. La nici un caz ab-

absența n'o vom lăsa nemotivată înaintea copiilor.

În ce privește manualele, cred, că comisiunea catinetică își va da toată silința să soluționeze cât mai bine și mai repede problema, ce nu mai poate suferi întârziere.

Privitor la metoda de predat încă se pot propune multe. De aceea un articol de ziar nu permite expunerea detaliată, iar contrarul poate nu lămurește îndeajuns chestiunea. Ceeace știm cu toții este, că religia nu se poate face nici cu băta, nici cu sudalma, strigăte, urlete, etc. ci numai cu dragoste, răbdare, rugăciune, predispoziție de-a te asemăna lor, indiferent de vârstă sau știința ce o ai. Anumite lucruri te pot ajuta în cateheză: cărți de rugăciuni, din cari să cânte; împărșirea de cruculișe, chipuri sfinte, proiecțiuni etc.

Când anumite obstacole îi-se pun în cale, de a nu putea ținea cateheza în localul școlii, sau, mai ales, când directorul școlii sub diferite pretexte nu dă numărul suficient de ore, atunci cateheza se poate face și'n biserică. În timp favorabil se poate ținea chiar și sub cerul liber.

Timpul potrivit e înainte de masă. Dar nici după masă nu-i de disprețuit. La nici un caz să nu ne îngrămădim orele de religie pe o singură zi, ori pe două zile consecutive. Contactul părintelui sufletesc cu școlarii trebuie să fie cât mai des. Afară de aceea nici principiul pedagogic nu admite aceleași ore, una după alta. E și plăcut a lua contact cât mai des cu lumea celor mici. O legătură strânsă trebuie păstrată și'n ce privește cercetarea bisericii. Chiar și'n timpul vacanțelor. Când preotul și se apropie sufletește micile odrasle, pentru școlarii nu vor fi o greutate orele de religie. Cu atât mai puțin o spaimă. Iar pentru preot va fi o desfătare societatea cât mai deasă cu îngrășii aceștia. Îi va servi drept mângăere, când vor fi mari și buni creștini.

Controlul protopopului, a unui preot distins sau profesor, făcut cu mare bunăvoință dar conștient, îndreptând lacunele în spiritul blândefelor și dând exemplul cum trebuie făcută lecția — ajută mult la succesul catehezei. Deasemenea convenirea alor câte 5-6

catinești din apropiere, cari să țină lecții practice și să discute asupra lor, ușurează cateheza.

Numai insistând și stărind cât mai mult în instruirea celor mici vom putea câștiga și ținea aproape de biserică pe părinții lor și credincioșii noștri.

Prof. Leonte Opris

Telegramă și răspuns. Fiindcă grăiesc de sine, dăm celea ce urmează fără să le facem vre-un comentariu:

M. Sale Reginei Maria

București

„Ununea Mariană a Femellor Române Unite din România“, întrunită în Congres la Satu-Mare, își îndreaptă gândul de omagiu spre Augusta binefăcătoare a Femellor române, promițând că va milita, pentru motivele carității creștine, spre binele Bisericii și a neamului.

Prezidenta: Prof. Emilia Hopârteanu

Palatul Cotroceni

Prezidentei EMILIA HOPÂRTEANU

Blaj

M. S. Regina, mulțumește călduros „Uniunii Marlane“ pentru gândurile bune.

Elena Mavrod

„Inima lui Isus“. Drept răspuns la cele publicate de subscrisul în Nr. 43 al „Unirii“ în „Anchete“, unde îmi dădusem adresa pentru amatorii de arestări și anche etc, am primit, în 29 Noembrie c., un mic colet postal, cuprinzând 30 bucăți insignii ale Preasfintei Inimi și următoarea scrisoare:

„Cucernice Părinte, ca o solidarizare la toate ce ați suferit pentru cauza sfântă a Bisericii noastre, Vă trimit aceste insignii ale Preasfintei Inimi, pentru a reține pe seama familiei D.-V. câte voiți, celelalte să le împărțiți pentru răspândirea cultului Preasfintei Inimi, dela care așteptăm întărirea credinței noastre, încetarea persecuțiilor și înflorirea României noastre. Să fie laudat Isus. — Soran M. Felician, absolvent de teologie, Valea Vinului, jud. Satu-Mare.“

Mă simt dator a da publicității acest gest de înaltă semnificație spirituală a unui „absolvent de teologie“ care s'a sesizat atât de prompt și creștinește de suferințele unui preot-coleg. Asta și fiindcă sunt sigur că având

arcu și săgețile și pleacă în mase împotriva tribului care a îndrăznit să vatem pe acel cineva, pe care lui îi place să-l numească „șef“, deși poate este cu mult mai rău decât mulți cari nu se numesc șefi, sau poate chiar a fost vrednic de vătămarea aceea, și poate chiar și de una mai mare.

Civilizatul, pentru tot atât de ridicole motive, pornește adesea în mase neasemănat mai mari, împotriva altui civilizat, care însă vorbește altă limbă sau dialect, sau poate chiar și de aceeași limbă, dar care ascultă de alt „șef“, și nu cu arc și săgeți, ci cu mașini infernale, tunuri, aeroplane, vapoare, tancuri, gaze asfinxante, și cu tot ce istețimea lui de mil ani a știut inventa, gândindu-se și plănind un Cain ucidera lui Avel, folosind înspre rău deaproapele talentele pe cari Dumnezeu i-le-a dat pentru binele lui.

Acesta este „civilizatul“, care pentru principiul pe care lui îi place să-l numească „demnitate sau ideal“, de mil de ani ucide vinovați și nevinovați. Acesta este civilizatul veacului XX, care nu-și dă seama că este mai rău și mai sălbatec decât tribul cutare din Tasmania sau Noua Zelandă, și tot atât de primitiv ca și ucigașul fiu al lui Adam, numai că sălbătăcia și-o împodobește cu numiri umilate, de eroism, patriotism, naționalism.

Cu totul altfel omul evanghelic. Ca învid, recunoaște că a venit în lume fără să întrebat când, unde, în ce condițiuni, și din

ce mamă. Va rămânea în lume până când va vrea Ființa care l-a adus fără să-l întrebe, și va părăsi-o când, unde și cum va vrea aceeași Ființă, fără a se putea împotrivi.

Medităm pururea aceste adevăruri — pe cari nici chiar civilizații zilelor noastre nu le pot nega —, omul evanghelic se simte pururea înaintea lui Dumnezeu, convins fiind că Acela care l-a adus în lume fără a-l întrebe, l-a adus pentru un scop, pentru ajungerea cărului și va da și ajutoarele necesare. Din acest motiv el este pururea liniștit, bun, răbdăru și încrezut în puterea și bunătața lui Dumnezeu. El este smerit, fiindcă recunoaște — precum a zis sfântul Pavel —, că n'are nimic ce să nu fi căpătat, și încă fără de nici un merit de oarece n'a putut să merite ceva înainte de a exista.

E conștient că Creatorul său e pretutindenea de față și că îl vede toate lucrările și toate gândurile. Conștința aceasta îl îndeamnă apoi și îl ajută să lucreze întotdeauna și să gândească numai ceace se poate lucra și gândi înaintea Maestății divine a lui Dumnezeu. Când a putut face o faptă bună, se bucură știind că Făcătorul său l-a văzut și îi place; iar de suferă ceva, este răbdăru, știind iarăși că îl vede Acela care nici pe Fiul său unul născut nu l-a cruțat pentru fericirea vecinică a omului. — Omul evanghelic este pururea egal cu sine însuși, fiindcă n'are decât o singură dorință, adică aceea de a plăcea lui Dumnezeu.

În lumea omului evanghelic nu sunt

polițai, tribunale, temniși, avocați, jandarmi; fiindcă membrii societății nu numai că nu caută a-și face unul altuia rău, ci dimpotrivă caută a-și procura unul altuia bucurii.

Omul evanghelic trăiește neasemănat mai mult decât omul lui Giola, fiindcă el e pururea mulțumit și împăcat în suflet. Tot din acest motiv nu sunt nici atâtea boale. Accidentele lipsesc aproape cu desăvârșire, fiindcă el au timp să-și îndeplinească fiecare datoria cât mai bine, și n'au nevoie să alerge ca nebunii, nici să se grăbească, ci chibzuind cu minte orice lucru în prezența Dumnezeu, își duc viața calm și dulce, fără a împledeca pe alții și fără a fi împledecați. Toți sunt pentru unul, și unul pentru toți. Se întrec într-a-și face bine unul altuia și într-a-și procura reciproc bucurii cât mai multe. Sunt pururea veseli, mulțumiți și fericiți atâta cât poate cineva să cuprindă în această lume.

Durerea morală o simte doară atunci când s'ar întâmpla să lucreze cineva ca și cum nu l-ar vedea nimenea, adică nu în prezența lui Dumnezeu. Toate lucrurile și evenimentele din lume el le privește în lumina vecinicii, și toate mișcările trupului și ale sufletului său se produc în prezența lui Dumnezeu.

Așa e omul evanghelic. Când omul de azi și de mâine va ajunge la aceste convingeri mântuitoare, atunci, și numai atunci, va avea dreptul să se numească „rege al naturii și coroana făpturilor lui Dumnezeu“. Dr. N. Lupu

mulți preoți și intelectuali mireni conduși de acest spirit de solidaritate, autentic creștin, în foarte scurtă vreme ne vom schimba porecla în renume. Din oarba ofensivă a omeneștilor amblii și calcule va rezulta unirea cu Roma a întregului Ardeal și-apoi a Românilor. Dacă vom fi solidari în numele lui Isus, dacă vom substitui inimile noastre cu inima lui Isus. Atunci pârâșii și anchetatorii vor capitula și se vor convinge de adevărul și dreptatea cauzei noastre sfinte.

Cum s'au convins, sper, și anchetatorii mei de bună credință. — Iar fratelul Felician o preoțească strângere de mână. (Pr. I. Borza).

Știri mărunte

Personale. Ven. Ordinariat al Clujului a dat mai nou următoarele distincții și a făcut următoarele numiri în sânul clerului eparhial: Protopopi onorari cu dreptul de a purta brâu roșu: *Atanasiu Georgiu* din Chinești; *Ioan Olteanu* din Băbeni; *Ioan Cheresteșu* din Sântioana și *Augustin Boldor* din Cășeu. — Parohi: *Vasile Feneșan* la Săcel; *Alexandru Avram* la Ciocman; *Gheorghe Strâmbu* la Purcăreți. — Administratori parohiali: *Emil Neagoș* din Vad, la Ectan; *Oniste Morariu* (nouhirotionit) la Bădești; *Ioan Sechelî* la Vad.

Sfințiri de biserici. În 7 Noemvrie c. Psf. *Valeriu* al Orășii a consacrat biserica credincioșilor noștri din *Beltiu*, parohie înființată numai în 1924, din Români servitori și dipuași la Șvabii din loc. Hărnicia tânărului lor preot *Leontin Ciula* și spiritul lor de jertfă a isbutit să ridice, din banii adunați în ultimii 9 ani, această biserică și casa parohială. — În 14 Noemvrie c. Psf. *Iuliu* al Clujului a târnosit biserica din *Rebra*, ridicată și aceasta grație strădaniilor pâr. *Teofil Rotar*, parohul local și jertfelniciei credincioșilor. — Tot atunci pâr. *Victor Pop*, canonic mitropolitan, a binecuvântat sfântul lăcaș de închinare al fiilor bisericei noastre din *Lăurenii* (Secuime), unde păstorește pâr. *Ion Oltean* din Miercurea-Niraj. — Lăudat să fie Domnul pentru toate!

Inaugurare de cămin cultural. De bucuria aceasta a avut parte frunțașă comună *Rebrisoara* (Năsăud). Binecuvântarea noului local al căminului »A. Precup« a făcut-o Preasf. *Iuliu* al Clujului în mijlocul unei iusuflețiri de nedescris. După care Înaltul Ierarh a rostit o cuvântare ocazională furtunos aplaudată. Tot cu acel prilej a vorbit și d. I. Costan, președ. căminului, iar d. Dr. Emil Precup, fiu al patronului căminului, a ținut o temeinică și instructivă conferință.

Locale. Dumineca viitoare, a săptămânii XIII după Înălțarea s. Cruci, va predica în catedrală pâr. *Dr. Ioan Suciu*, prof. de religie și rector al Internatului »Vancean« de băieți.

Conferințe religioase. Agru eparhial, reuniunea »Sf. Maria« a femeilor române unite și *Astru* clujan au avut fericita inscripție să organizeze în postul Crăciunului din acest an o serie de conferințe »Oștirile Bisericii«. Aceste conferințe se vor ține pe cum urmează: *F. Augustin Pop*, ieromonah basilian: »Ordinul sf. Vasile în Biserica Românească« (18 Noemvrie c.); *C. Dominic Neculăș*, minorit: »Franciscanii și Români« (25 Noemvrie c.); *P. Gheorghe Firea*, jezuit: »Ordinul Societatea lui Isus« (2 Decemvrie c.) și *P. L. Barral* asumpționist: »Ordinul Augustinian Asumpționist«. (9 Decemvrie c.) — Toate aceste conferințe vor avea loc în sala festivă a Prefecturii județului la orele 6 seara și e de prevăzut că vor atrage mulțime mare de ascultători.

Congresul euharistic național italian ținut acum de curând în *Tripolis* a reușit splendid. În ședințele solemne ale congresului s'au desbătut o serie de probleme însemnate. S'au înregistrat mii și mii de cuminecări. Cuvântul de încheiere l-a avut Em. Sa card. *Dolci*, delegatul papal. »Euharistia e mântuirea omului și scăparea societății«, a spus purpuratul roman. »Ea opune urei iubirea, — a continuat același —, împăcherii bunăînțelegere, luptei de clasă iubirea deaproapelui, care trebuie iubit cum se iubește ficine pe sine însuși. Nici o putere omenească nu va putea realiza, ca sf. Euharistie, miracolul înfrățirii tuturor inimilor și a unirii tuturor sufletelor«.

Noul comitet al Astru-lui clujan. *Astru* (Asociația Studenților Români Uniți) din Cluj și-a ales noul comitet precum urmează: *președinte*: Ioan Timoc; *membri* în comitet: dd. Alex. Istrate; I. Lupu, dș. Cornelia Talos, Borza, Botezan și Hârșan; dd. Tr. Găzdac, I. Butur și Tib. Boșca. — *Comista presei*: dd. I. Olteanu, I. Aruncuteanu și Emil Boșca. — *Comisia social-caritativă*: dd. Ion Cosma, Nic. Chișu și dș. Motoc. — Spor la muncă!

Pelerinaj cu avionul. Lucrul pare curios. Dar e adevărat. Faptul s'a petrecut în August c. Atunci a plecat o unitate aviatică din *Brindisi* spre *Jara Sfântă*, purtând prin văzduh ceata pelerinilor la Locurile Sfinte. Și bun e Domnul: începutul odată făcut și reușit, alte cete de pelerini vor face același drum în același chip. Despre aceasta nu încapă nici o îndoială.

Savant convertit G. zetele aduc știrea morții lui *Dr. Norman MacLaren*, savantul de renume mondial. Răposatul a fost profesor de embriologie la universitatea din Glasgow. Volad, la vremea sa, să se specializeze în biologie, a activat ca asistent pe lângă falmosul Haeckel, întemeietorul monismului, apoi a trecut la Neapol. Mai târziu a căpătat catedră la facultatea de medicină din Glasgow. Studiile sale deschizătoare de drumuri noul l-au făcut cunoscut în toate cercurile științifice ale lumii. — Cu trei luni înainte de moarte s'a făcut catolic. Și ca fiu devotat al bisericei române a trecut pragul veșniciei.

Gând cucernic. Creștinii polonezi nu pot uita că în vecinătatea lor o stăpânire fără Dumnezeu încearcă să stârpească din suflete orice credință creștină. De aceea s'au hotărât să ajute, în felul în care pot, pe oprimații din *Boșevicia*. În acest scop s'a și pornit o mișcare de largi proporții pentru a ridica, dealungul graniței polono-ruse, cruci și capele. În turnurile acestor capele se aprind noaptea lumini care pot fi văzute pe pământ răsesc până în depărtări mari. În forma aceasta banii creștinii poloni pot contribui la întărirea în credință a celor de sub călcăitul bolșevic. Militia și localnicii susțin, cu căldură și devotament mișcarea din chestie.

În atențiunea cateheților. Tuturor celor ce s'au interesat de manualele de religie pentru clasele III și IV secundare, li-se face cunoscut, că *Catehismul pentru cl. III secundară* fiind complet epuizat, până la editarea noului Catehism se poate înlocui cu cel de cl. III-VII primară. Manualul de *Istorie și Liturgică pentru cl. IV* se poate avea la pâr. *Dr. N. Brînzeu*, Lugoj, unde sunt a se adresa toate comenziile. — Expediția va începe la 28 Noemvrie.

Telefonul „Unirii“

M. Uxulehioi. Am înregistrat abonamentul pe jumătatea anului curent.
R. Sănnicoară. Am primit abonamentul pe 1935. Oficiul parohial Viștea de jos. Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.
G. Șeulia. Am primit abonamentul pe anul curent. Oficiul parohial Popești. Am primit abonamentul pe 1932 și 1934.
M. Pișcari. Chităm primirea abonamentului pe 1932 și 1933.

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

Oficiul parohial Dumbrăveni. Confirmăm primirea abonamentului pe 1937.

Oficiul parohial Scăiuș. Abonamentul nu e achitat din 1. I. 1932. Suma de 200 Lei s'a contat pe 1933.

Oficiul parohial Zălan. Am primit 400 Lei abonament pe 1931 și 1932.

D. Ghilod. Am primit 200 Lei, abonament pe 1937.

M. Tg. Mureș. Am primit abonamentul pe 1935.

B. Târgu-Mureș. Am primit abonamentul pe o jumătate de an.

M. Zălan. Chităm primirea abonamentului pe 1935 și 1936.

* B. Teocul de jos. Am primit abonamentul pe jumătatea a doua a anului curent.

Oficiul parohial Uricani. Confirmăm primirea abonamentului pe 1933 - 1936.

Oficiul parohial Ileana. Am primit abonamentul pe 1933-1936.

M. Sighet. Am primit 500 Lei. Achitat până la 30, VI 1933.

Uniunea Mariană a Femeilor Române Unite din Arhidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș

pe baza art. 18 din proiectul de Statute
anunță

Congresul Arhidiecezan

ce se ține la Sibiu în 28 Noemvrie c., 1937, și invită pe Prea On. domni Protopopi și Preoți și doamnele presidente și delegate ale tuturor Reuniunilor mariane din Arhidieceză să participe la Congres. Congresul se ține în aceeași zi cu jubileul de 50 de ani a Reuniunii Mariane din Sibiu

PROGRAM

Duminecă 28 XI ora 9 sf. liturghie

„ „ „ 11 Ședința jubilară a Reuniunii Mariane din Sibiu în sala prefecturii

„ „ „ 28 XI ora 14 banchet

„ „ „ 16 Ședința congresului:

1. Deschiderea ședinței
2. Saluturi
3. Vorbirea delegatului Asistent Ecclesiastic Arhid.
4. Citirea raportului general
5. Raportul casierei
6. Esmiterea alor două comisii pentru verificarea rapoartelor
7. Eventuale propuneri

Seara ora 21 festival artistic, cu program bogat. Conferențiază Pâr. Rector al Internatului Vancean de băieți din Blaj *Dr. Ioan Suciu*.

Participarea se anunță Dnei Prez. Laura Boclat din Sibiu, Str. Decebal 9.

Să îmbrăcăm costumul național.

Blaj, 19 XI 1937.

Prezidentă
Prof. Emilia Hopârteanu

Parohia Greco-Catolică „Sf. Ioan Botezătorul“

AVIZ

Parohia greco-cat. română sf. Ion Botezătorul, din Farell, Pennsylvania, dorind să aibe un preot din Transilvania, lansează pe această cale un apel călduros către onorații preoți, cari cu aprobarea Excelenței Sale Dr. Alexandru Nicolescu, Mitropolitul Blajului, ar dori să vină în America, să se adreseze susnumitei parohii pentru informațiuni detaliate. — Se înțelege că reflectanții nu pot fi decât preoți celibi ori văduvi.

Adresa: **Comitetul parohial Mc. Dowell National Bank, Shavon, Penna. U. S. A.**